

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Jánosi-utca 54. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.

Tanítónak egész évre . 2 frt.
" fél évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca 1. szám a. a könyvnyomdában — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetés, hirdetés, nyilttér és egyéb fel-szólások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata 6 kr.
Bélyegdíj minden beiktatás után 30 kr.

Nyilttér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetés elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai pósthivatal. Az előfizetés legezélszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Községnevek megmagyarosítása.

Huszonöt év telt el azóta, hogy a kiegyezés alapján a magyar alkotmány helyreállított, s ez idő folyama alatt a magyar állameszme naponként mélyebbre nyújtja gyökereit. A törvénykezés, közigazgatás immár széles hazánkban mindenütt magyar, s a társadalmi és kulturális intézmények között is alig találhatnánk egyet-kettőt, melyeket egész lényegökben át ne hatna a magyar szellem.

Az idők konzekvenciája ez, minek folytán létérdekünknél e mindenestre első rangú kérdése, hála Istennek, már nem sok idő múltán kedvező megoldást fog nyerni. Erre mutat azon körülmény, hogy közéletünknek minden számbavehető tényezője, egyesek úgy, mint testületek, vállvetett buzgalommal törekednek arra, hogy hazánk lassanként minden ízében magyarrá váljék.

Iskoláinkban hangzik már a magyar szó. Idegen népek által lakott távoli vidékeken magyarul köszöntik az utast, s van okunk hinni, hogy az új nemzedék már a következő népszámlálás alkalmával impozáns számmal fogja megmutatni a világnak, hogy hazánk neve nem pusztán egy történelmi elnevezés, hanem a szó teljes értelmében az erős magyar nemzet hazája.

A ezél mielőbbi elérésére nemcsak a nagyobb szabású intézkedések szolgálnak, hanem igen sokszor az aprólékosnak látszó dolgok valamely közhasznú intézménynek leghathatósabb támogatói. Budapestén az ország fő és székvárosában, annak idején a lapok egész hadjáratakat indítottak az idegen cégfeliratok ellen, s e hadjáratoknak meg volt az az üdvös hatása, hogy ma már a külföldi vendége Magyarországon magyar kereskedői világot láthat. Majd egy egyesület alakult arra is, hogy az idegen hangzású családnevek megmagyarosítsanak, még pedig az illető név birtokosainak nagyobb fáradsága és megterhelése nélkül. Ez egyesület évenként 4—500 családot kebelez be a magyar nemzetbe.

Mindezek aprólékosnak látszó külsőségek kivált azok előtt, kik hazánkban teljes magyarrá való tételében még mindig kételkednek, s van is annyi igazuk, hogy nem a külső ruha teszi az

embert; de nem szenved kétséget az sem, hogy a haladásnak a legapróbb dolgoknál kell erednie, s fokozatosan fejlődve erejében növekedni, mint a folyam árjának, mely eredeténél a esolnakot sem bírja el, pályája derekán azonban hatalmas gözhajókat pehelyként tánczoltat hullámaival

Ily külsőségnek látszik az idegen hangzású községnevek megmagyarosítása is. De csak látszik, mert valójában a magyarosítás eszméjének egyik legfontosabb megoldásra váró kérdése.

Ha egy katonai térképre tekintünk, melynek ismerete és használata a közös hadsereg és honvédség minden tisztjére nézve kötelező, alig hihetnők el, hogy Magyarország fekszik szemünk előtt! Községek, hegyek, határszélek, különösen a felső vármegyékben, nem magyar hangzásúak, az idegenre pedig olyan forma benyomást tesznek, mintha szeméit Tót- vagy Csehországra vetné.

Sajnáljuk, hogy e tekintetben törvényhatóságunk még eddig nem indított semmiféle mozgalmat. Ha jól emlékezünk pár évvel ezelőtt egy erdélyi vármegye — melynek tulnyomó része oláh — egy csapásra több mint kétszáz községnek nevéit magyarosította meg s hasonló intézkedések tételére felszólította a hazai összes törvényhatóságokat is. Gömörvármegye közönsége az átiratot akkor egyszerűen tudomásul vette.

A most lefolyt közgyűlésen Szepesmegyének hasonló tartalmu átirata volt a tárgysorozatban, de a fontos kérdésen ismét egyszerű tudomásvétellel siklottak át, míg egy sokkal kevésbé fontos tárgy — a kutyadó — hosszabb vitát keltett.

Részünkről azt tartjuk, hogy a községnevek magyarosításának kérdése, ha rövid uton, pusztán határozathozatallal, nem is oldható meg, legalább discussió tárgyává volna tehető, olyformán, hogy a kérdéssel egy illetékes bizottság foglalkozék behatóan s e bizottság terjessze véleményét elbírálás végett a megye közönsége elé. Az eszmecsere folytán az is kitűnnék, hogy megoldható-e e kérdés alaposan vagy nem.

Ha esetleg, a mondhatni történelmi fontosságú kérdés megoldatnék: a mostani főispáni era egyik legmaradandóbb emléke volna. △

kik hullámozva járkálnak fel s alá. — A díszes fogatok még egyre érkeznek s a bent ülők élénk eszegezés, nevetés között ugrálnak ki és sietnek befelé. Itt bent van ám az igazi élet! . . . Az embernek összes idegein valami kellemes zibbadás húzódik végig, mikor belép a pazar fényvel kivilágított terebe, honnan a híres cigányzenekar mélabús keringőjének hangjai messze átjárják szelvényében hűsítően a vidéki város esti esendjét. Minden esupa csillogás, fény, káprázat! . . .

Hja, ilyen szokott lenni mindig a méltóságos báróné estélye, ki az idej szezonban most rendezi a legelsőt. Egyebet sem eszínál, mint szakadatlanul az estélyek rendezésében gyakorolja magát. Különböző kedvessége mellett nagyon szép asszonyka. De hogy is ne volna szép, mikor aranyzóke hajához éles kontrasztot képez csillogó sötét szeme? . . .

Ma különösen nyájas és leereszkedő. Egészen az elfogadó terem ajtajáig megy vendégei elé s majdnem egyforma szivességgel fogadja az arisztokratákat és a gazdag polgárokat. Kitérően tudja magát alkalmazni az új osztályába tartozókhöz, mint a pénz embereihez, kiknek mosolyogva, hízeglő szavak kíséretében nyújtja kezét egy-egy czuppantásra.

A termekben, hol a tükrök végtelen sorában a csillárok fénye ezerszeresen verődik vissza, külön kolóniákra oszlik a társaság. Amott egyik szögletben az arisztokrácia van képviselve; ezek magas fejhordozással néznek körül és halkan, de józúen nevetnek egy-egy belépő „ezüvis“ ügyetlen mozdulatán. Közöttük van a fiatal, ábrándos Jenő gróf is, ki a nőknek valóságos veszedelme, kit egy a polgár lányok, mint a hét és kilencz águ koronás czimerűnek „szép gróf“-nak szoktak nevezni. Pedig nagyon szerény fiú, ki teljesen járatlan akar lenni a lányok körül De azért minden szerénysége mellett is, ha egy hölgyecskével szóba ereszkedik, már biztosra lehet venni, hogy az elveszítette fejét és szívét. Most kör-

Nagyróczel dolgok.

Az ismeretas róczei ügyre vonatkozólag a lefolyt héten ismét egy nyilatkozatot vettünk, mely a polgármester urnak lapunk mult számában közölt provokatiója folytán jött létre. A polgármester úr ugyanis a többi között hivatkozott Róczey István polgári és középkeresk. iskolai igazgatóra is, mint olyanra, ki majdnem egy évtized óta legilletékesebb tanuja ama törekvésnek, melyek az iskolák révén az új nemzedéknek hazafias szellemben való felnevelését czélozzák. Hogy e tekintetben Nagy-Róczé városa, különösen pedig az élén álló polgármester mily elismerésére méltó tevékenységet fejtett ki, bizonyítja az alábbi nyilatkozat, mely méltó pendantja a lapunk mult számában megjelent polgármesteri nyilatkozatnak, egyuttal azon megnyugvást keltetheti e lap minden olvasójában, hogy Nagy-Róczé város előjáróságának hazafisága iránt táplált kételyek immár eloszoltak. Részünkről örömjünknek adunk kifejezést a felett, hogy az ügy ily stádiumba jutott s azon megjegyzéssel közöljük az alábbi nyilatkozatot, hogy bár a polgármester úr multkori enuntiatiójának őszinteségében egy pillanatig sem kételkedtünk, mindemellett az igazság serpenyőjében az ő javára egy súlylyal több jutott.

Nyilatkozat.

A „Gömör-Kishont“ f. évi 29-ik számában nyilatkozattételre szólított fel engemet is Nagy-Róczé r. t. város polgármestere az iránt, vajjon a vezetésemre bízott polgári és középkereskedelmi iskola az ő 9 éves hivataloskodása alatt részesült-e azon és oly mérvű erkölcsi és anyagi támogatásban, mely alkalmas ezen intézetek megizmosodását elősegíteni.

Szabad legyen a nagy közönség előtt a következő nyilatkozatokat tennem:

1. Kedves kötelességemnek ismerem kijelenteni, hogy Stefancok Károly polgármester úr hivataloskodásának kezdete óta állandó és a legmelegebb rokonszenvvel kísérni iskolánk fejlődését és az ő befolyása folytán Nagy-Róczé városa az iskola rendes költségvetésében kifejezett évi szükségleten felül, 9 év alatt mintegy 6000 frtot fordított a két tanintézet teljes felszerelésére.

2. Ezen felül a polgármester úr erélyes és tapintatos intézkedéseinek köszönhető, hogy a helybeli ev. népiskola V. és VI. fi-osztályainak növendékei polgári iskolánkba hivatalból áthelyeztetnek, hol két éven át,

nyezetében a társaság éppen vele élveledik, de sehogyszem bírják kihozni rendes flegmájából. A finom gesztikulációkból, mozdulatokból szinte látja az ember, hogy e csoportozat egész külön exotikus világot képez.

Távolabb kis csoportban vannak pártkülömbőség nélkül az országgyűlési képviselő urak. Majdnem elesdülközik az ember, hogy a nemzeti pártiak mint ineselkednek, kaczerkódnak a jobbpártiakkal; kedvesen szorongatják, ölegetik őket, mintha nem volna közöttük semmi elvi különbség. Szorosan mellettük van a földbirtokos osztály, közbe-közbe egy nagyiparossal, kereskedővel és hivatalnokkal ékesítve. Itt már komoly dolgokról foly a diskurzus. Megbeszélésre kerül az erdő- és mezőaranyosítás; egyik épen a mérnök ellen perel, míg a másik pártfogásába veszi s teljes erejéből védelmezi.

A női társaság már nem oszlik ennyi kottériára. A méltóságos báróné az ő kiténő tapintatával igyekszik úgy rendezni a dolgot, hogy a rangbeli differenciák elenyészzenek; s csakugyan látni is lehet, hogy egy-egy „kékvértű“ hölgy mily leereszkedőleg s barátságosan beszél egyik-másik polgári leányzóval.

A hölgyesportozaton végig nézve, s a sok szép között a legszebb köti le figyelmüket, s ez Erdőssy Margit, egy nagyiparosnak a leánya. Valóságos májusi harmatos rózsabimbó, ki mintha csak azért teremtett volna, hogy a szépségnek egy remeke is legyen. A szokatlan exotikus levegő két nagy rózsát csal arcára, mi csak fokozza ártatlan szépségét; hófehér nyaka egész kebléig fedetlenül, magnetikus erővel hat a férfiakra. Minden férfi-szem csak ő rajta csüng s mohón várják az alkalmat, hogy közelébe furakodhassanak. Pedig nem modern nő, hanem egy vidéki ártatlanság, egy falusi bimbó, kinek csak kedélye derült, mint verőfényes tava-zí égbolt, olykor-olykor pajzán, mint játszi habfodor a eszegező patak hullámain, de egész lénye ártatlan, mint a fehér liliom.

A zenekar egy intésre ropogós esárdást kezd ját-

TÁRCZA.**Ha esendül a nóta**

Ha esendül a nóta, tánczra hívogatva,
Én visszavonulok némán, szomorún:
Atbúg a zenén egy bús orgona hangja,
Mint szélsusogás a sirkoszorún . . .

Ott, akkor is így szólt édes epedéssel,
Kértem: „Legn.ólszor, egy tourra esupán!“
Es jött a leánya, orezái kigyultak,
S reszketve karomba hullott azután.

Bíborszínű harmat kis rózsakehelyben, —
Oh látom örökké a vért ajakán;
Ugy sugja: „Nagyon fáj itt, itt a szivemnél,
Örökre utolsó táncz ez ma talán! . . .“

S az volt, az utolsó. Mikor a lapokban
A bálí report ép' megjelenék:
Távol falu szélén, esündes temetőben,
Picziny fakeresztre írták a nevét.

Azóta ha dal szól, tánczra hívogatva,
Én visszavonulok némán, szomorún;
Atbúg a zenén egy bús orgona hangja,
Mint szélsusogás a sirkoszorún.

Mearthim.

Estélyen.

— A „Gömör-Kishont“ eredeti tárczája. —

Irta Mihályt János.

Az összes termék ragyognak a fénytől és pompától;
csillárok fényes világításában elegans alakok tűnnek föl,

tanköteles korok befejezéseig, tisztán magyarul és feltétlenül hazafias szellemben oktattatnak.

3. Mint a magyar nyelv és művelődés terjesztésére és megizmosítására hivatott intézet igazgatója, a helyzetnek végleges tisztázása céljából erkölcsi kötelességemnek ismerem végül nyilatkozni azon többszörösen hangoztatott vádra, mintha városkánkban a pánszlavizmus, bár lappangva, ismét aggasztó mérvben terjeszkednék.

Meggyőződésem, hogy a ki ezt állítja, az vagy nem ismeri a helyzetet, vagy pedig alaposan téved.

Hála a concentricusan működő erőknek, a magyar szó, a dal és a magyar érzelm városkánk törzslakói között évről-évre örvedetesen terjed és én csak azon óhajjal fejezhetem be nyilatkozatomat, miszerint adja a magyarok Istene, hogy hazánk minden részében annyi jóakarattal karolják fel az előjáróságok a magyar kultúra ügyét, mint az Rőczén történetik és viszont, hogy a nép mindenütt oly készségesen fogadja be műveltségünk áldásait, mint az nálunk a polgárság minden rétegében oly örvedetes módon és oly fokozódó mértékben tapasztalható.

Nagy-Rőczén, 1892. július 16-án.

Rőczey István,

a polg. és középkeres. isk. igazgatója.

A rimaszombati izr. hitközség ügyei.

Az izr. hitközségek ügyei éppen úgy közügyek, mint egy város vagy törvényhatóság ügyei, habár bizonyos tekintetben az a sokat emlegetett *autonomia* a közügy és még inkább a közérdek rovására elvonják azt a nyilvánosság elől, meghiusítják az ellenőrzést s az autonomia leple mögé bújtatott gazdálkodásba, avatatlant bepillantani nem engednek.

Hogy ez az aulikus eljárás milyen káros, sőt veszélyes, megmutatták a helybeli izr. hitközség legutóbbi közgyűlésén, s az ezt követő — talán nyilvánosság jellegével bíró — választmányi ülésén provokált jelenetek, melyek minden a hitközség ügyeit szíven hordó hitközségi tagot komoly aggodalomba ejthettek.

A hitközségre számos rossz gazdálkodásban eltelt év után, egy jobb jövő reménye virradott fel, akkor, midőn pár év előtt az ügyek élére oly férfiakat állítottak, kik az ügyhöz méltó buzgalommal igyekeztek az elődek alatt tulságosan felszaporodott terheket kevesíteni, s a hitközséget kedvező viszonyok közé juttatni. És részben sikerült is, s türte azt, hogy kultusz-adó ezimén évről-évre újabb adókkal terheljék meg, mely adók kiváltképpen a szegényebb sorsukat sújtották s nem ritkán egyeseknél az állami adókkal vetekedtek.

Utóbbi időben azonban, az oly gyakran magasztalt bölcsesség s takarékosági hajlam, mintha eszerben hagyta volna az előjáróságot. A hitközség tagjai között a legutóbbi időben már emelkedtek egyes béketlenkedő hangok, s mondhatni, nem alaptalanul. A hitközség három év óta működéséről be nem számolt, s a maximumig felemelt adók dacára, a legutóbbi közgyűlésen 600 frt költség-többletnek megszavazását kérte, egy ujonnan rendszerezendő kántor fizetése ezimén.

A már magában véve sem kifogástalanul lefolyt közgyűlésen a 600 frt költség-többlet keresztül erőszakoltatott s megindult az adóprés esavarás, amelynek eredménye az lett, hogy az egyes tagoknak adója 40—50—70, sőt egyes szegényeknek 100%-al emeltetett.

Hogy ez az eljárás milyen forrongást idézett elő, azt megmagyarázza azon — bár sokatlan eset — hogy a hitközségnek 22 a társadalom minden rétegeiből összeállt tagja egy, az elnökhöz intézett beadványban a választmányi szemből bizalmatlanságát nyilvánította, s egy új közgyűlés egybehívását egyidejűleg az egész választmány leköszönését kérte.

Eddig a száraz tény, melyből a morált ki-ki levonhatja magának s ez abban culminál, hogy a hitközség ügyei lejtőre jutottak. E helyzet veszélyét mindenki be-

látja, csak az előjáróság nem, kiknek tagjai közé az utóbbi időben oly elemek is keveredtek, melyek gyakrabban sem mint kellene hangoztatják az *omnipotentia* nélkül, hogy átlátnak, hogy a hurt csak bizonyos fokig lehet feszíteni, s az elpattanó hur többnyire azt sérti meg, ki a hegedűt tartja kezében.

Mert ily körülmények között 600 frt újabb terhet róni a hitközség tagjaira, legalább is könnyelműség, s kívánni ezen 600 frtot oly ezimén, a melynek szükségét senki be nem látja, sőt évek óta feleslegesnek bizonyult, az már oly a körülményeket nem ismerő, csakugyan határt nem ismerő *omnipotentia*ra vall, melynek keresztül hajszolását ismét csak azon hivatásuk magaslatára emelkedni nem tudó, s mindig viszályt előidézni törekvő választmányi tagok ajánlhatták, akik a választmányi tagsággal járó jogokat abban látják, hogy a gyűlésen megjelenő tagokat sértéggessék, s kik nem tudják, de talán nem is tudhatják, hogy az absolutismus manapság már Oroszországban is lejártá magát.

Praejudicálni az előjáróságnak nem akarunk, annál kevésbé megszabni az utat, amely az előjáróságot a saját hibája folytán előállott zavarból kivezeti, azt azonban tájékoztatásul megmondjuk, hogy vicem, pro vice, a hitközségnek a hangulat után ítélve nem 22, de 62 tagja is kész a legvégső határig elmenni érdekeinek megóvása céljából, s hogy ennek a mozgalomnak az eredménye nem lesz „*ridiculus mus*.”

Közöljük a fenti cikket, mely hozzánk beküldetett s a magunk részéről következőkben adjuk elő a tényállást: A rimaszombati izr. hitközség választmányának legutóbbi gyűléséről a legnagyobb tárgyilagossággal referáltunk. Megirtuk a tény, hogy a gyűlés zajos volt, s olyan jelenetek játszódtak le, melyek a higgadt tárgyalást lehetetlenné tették; ennek kapcsán megemlítettük, hogy a hitközségi tagok között mozgalom indult meg az iránt, hogy új választmány megválasztása végett közgyűlés hívassék egybe. A „Gömör” ezimű lap egy téves információk alapuló s merő valótlanosságokkal saturált híriben szintén referált a gyűlésről s a mozgalomról, és a gyűlésről szerzett értesülésünket tévesnek nevezi, holott mozgalom nemesak tényleg volt, de a nekünk időközben bemutatott iven a hitközség számos tekintélyes tagjának neve figurál, a tudósító urnak pedig ugyancsak rövidlátónak kell lennie, ha a gyűlésen előfordult esepet sem épületes jeleneteket nem látta. Mi a tiszta tényt regisztráltuk, s eljárásunk felett a „Gömör” ezimű ujság — kritikát nem gyakorolhat, s abban illetékesen épen nem ismerjük el annyival kevésbé, mert még csak a sajtó jogával és hivatásával sines tisztában. Erre vall legalább az a megjegyzése, hogy autonomikus dolgok „nem képezhetik hírlapi kritika és szellőztetés tárgyát;” ha ez állna, akkor Magyarországon aligha lehetne egyebet írni, mint teljesen érdektelen fővárosi levelekkel megtölteni a helyi érdekek pártatlan képviselésére hivatott lapot. Végül megjegyezzük, hogy mi ezikeinket magunk szoktuk írni ment minden külső befolyástól; személyes érdekek istápolására nem szoktunk vállalkozni, s ha a „Gömör” abból a tudósításból „személyes intenciókat” olvasott ki, csak sajnáljuk, hanem akkor tessék rámutatni arra a személyes intencióra, amint kívánságra ráfogunk mutatni mi az inspirált cikk eredetére, s ez esetben a kellő értékére fogjuk redukálni az ilyen és hasonló „alapos információkat!” Egvébként pedig a még nagyon is zsenge korát élő laptól, mely a zsumalisztikai bölcsességnek eddig semmi jelét sem adta, leczkétetést vagy utbagazítást nem fogadunk el.

E tárgyban különben vettük a következő nyilatkozatot is:

Tisztelt szerkesztő ur! A „Gömör” hetilap 12. számában a hírek rovatában „hitközségi gyűlés” ezim alatt egy cikk jelent meg, melyet valótan tartalmánál fogva szó nélkül nem hagyhatok; — t. ezikkirő ur úgy látszik kapott egy jó ajándéson, s anélkül, hogy fáradságot vett volna magának utána járni, hogy mennyiben felel az meg a valóságnak, a cikket közölte.

Nem veszem rossz néven különben a cikk tartalmát, mert tudom azt, hogy valakinek egy tárgyról írni, a miről legkevésébbet sem tud, igen nehéz. — Ha a t.

szani. Muki báró rohanva siet a bájos háziasszony elé s mialatt mélyen meghajtja magát, így szól:

— Hátha mi is megpróbálnók? — s azzal karöltve mennek a zenekar elé, mivel ott édesebben hangzik a zene s kaczerabbnak látszik a táncz.

A méltóságos mama észrevétlenül magához inti fiát, Jenő gróft s a fölébe sugja:

— Aztán okvetlenül megtánczoltassa Ilma grófnőt!..

— Minden bizonynyal! — feleli Jenő gróf.

Ej, pedig dehogyan gondol ő most Ilma grófnőre! Más valaki az, ki szívének hurjait heves izgalomban tartja. Feledve van előtte most minden és mindenki, csak egyedül a szép Margit nem; mintha szárnyai volnának, úgy repül feléje s minden bemutatás nélkül fűzi karjaiba.

Az éles látásának nem kerüli ki figyelmét ennyi bizalom és a pletyka nyelvecské nyomban megjegyzik:

— Ugy látszik, már régi ismerősök...
No meg akad olyan is, ki a méltóságos mamának besugja a „szenzácziós” esetet.

A fiatal „szép gróf” pedig feleli, hogy ő tulajdonképen kékvér; pillanatra sem jut eszébe a fény és pompa, mely keleti izléssel berendezett palotájában ragyogva környezi. Ő csak a kedves, szép polgár leány forró lehelletét érzi, mely arczát hullámozva rezegve érinti; csak a vakító fehérségű nyakat és karokat látja, csak halk lélekzetvétele hallja, melyet, mintha balsamok illelata lengene, kéjesen szív be ajkain, s a parányi szivecskének heves zakatolását, tulvilági harmoniának gondolja. Egész hatalmában van e bódító szépségű leánynak. A zenekar már jó darab ideje játszik s neki mégis úgy tünik fel, mintha csak most kezdené a táncz végeztével azt sem tudja ében van-e, vagy mind e boldogság csak egy varázslat, egy röpke álom volt.

Újra megindul a barátságos tere-feré. Az arisztokrácia ismét külön csoportra vonul s nem beszélnek más-

ról, mint Jenő grófról s a szép Margitról. Muki báró meg pláne esepet sem ártalja magát így beszélni:

— Ki volna köztünk az a bátor dzsentimán, hogy a szép Margitot egy szülő keringő közben egész nyiltan megcsókolja?

— Persze hogy senki! — felelék többen.

— Ej, dehogyan senki! — mondja egy köpezős báró.

Akár magam is...

— Ugyan kérlek, né ostobáskodjatos, — fakad ki hevesen Jenő gróf. — Keresetek valami alkalmasabb beszélgetési témát!...

— Ni-ni, hol bujik ki a szeg a zsákból, — vágnak szavába többen egyszerre. — Bizonyosan kedvese, szeretője Jenő barátunknak, — folytatják éllel.

Erre Jenő gróf indulatosan fordul hozzájuk és gorombán veti oda:

— Hát megteszem én!

— Fogadunk rá?.. — kérdi Muki báró.

— Nem bánom.

— Jól van! Tizezer forint ezer ellen...

— Tartom a fogadást!..

A zenekar keringőt játszik. Jenő gróf engedi, hogy tánczolják ki magokat, hogy adott szavához híven egyedül Margittal járhasa el a csókos keringőt. Mire az utolsó akkord is el akar hallszani, ő feláll, egyenesen Margitához megy és felkéri. Egy finom intésre a zenekar játszik tovább, de tánczolni e hirtelen meglepetés miatt senki se kezd.

A gróf újra átöleli a hajlékony derekat s szerelmesen viszi a leányt, őt meg a bűvös, édes pillanat a lázas képzelem mámorába. És a szép leány oda tapad a pihegő kebelre a hatalmas vállakhoz, s a szédítő sebes forgás, a zenének kellemes lág hangja és a kedves férfi édes tekintete mindent feledtetnek, nem látja a kárörvendő vigyorgást, nem hallja az izetlen megjegyzéseket. Jenő gróf megbüvölt a parányi, puha, fehér kezektől

ezikkirő ur a gyűlésen jelen lett volna, és figyelemmel kíséri annak lefolyását, nem állította volna, hogy a zavart a béketlenkedő tagok ingerlékenysége, hanem igenis egy-két választmányi tagnak egész a pöffeszkedésig menő tapintatlan eljárása idézte elő.

A t. ezikkirő ur úgy látszik hallott harangozni, de nem tudja hol, midőn azt állítja, hogy egyes, talán nem is illetékes béketlenek mozognak; vagyis a t. ezikkirő vagy sugalmazó ur is beismeri, hogy mozgalom indult meg, de ennek nem tulajdonít nagy fontosságot.

Hogy a t. ezikkirő ur ezen állítása mennyiben felel meg a valóságnak, erről most beszélni nem tartom idő-szerűnek, azt a következők fogja megmutatni. Egyet azonban jónak látok megemlíteni, azt t. i. hogy a hegyek csakugyan vajudnak, de hogy mit fognak szülni, azt még nem tudjuk, s ha már az egér megszületett, azt csakis a t. ezikkirő ur szülte egyoldalú felszólalásával.

E helyütt megjegyzem, hogy a „Gömör-Kishont” 29. számában erre vonatkozólag megjelent közleménynek minden szava igaz.

Rimaszombat, 1892. július 19-én.

Tisztelettel

több hitközségi tag nevében

Lőkócs Lipót.

Helybeli hírek.

× **Lányi Bertalan** királyi táblai bíró, ki mint törvényszéki bíró hosszabb ideig tartózkodott városunkban, s ez idő alatt nemesak társadalmunk egyik kiválóan kedvelt alakja volt, de mint kitünő jogász alapos szakképzettségének is több ízben fényes jelét adta — rövid tartózkodásra ide érkezett. A kedves vendéget törvényszékünk érdemes elnöke: Kubinyi Aladár rokonszenvesen fogadta s kedves vendégeként szívesen látja. F. hó 19-én tiszteletére nagy ebédet adott, melyen a bírói kar teljes számában részt vett. E nap délutánját az előkelő társaság élénk kedélyeskedés között a Széchenyi kertben töltötte, folyó hó 21-én pedig a kedves vendég tiszteletére barátai banquetet rendeznek.

× **Az új királyi ügyészségről** a következőket olvassuk: Dr. Hányi Győző született Kassán 1855. szept. 5-én, az elemi iskolákat és 7 gymnasiumi osztályt Kassán végezte, a 8-ikat Budapesten, ugyanott hallgatta a jogot, a hol társai bizalmából a „jogász-segélyező-egyesület” bizottsági tagja, majd titkára volt; a jogi szigorlatokat Budapesten tette le 1879-ben és az összes jogtudományokból tudorrá avatott. 1878. április havában lépett a budapesti törvényszékhez mint gyakornok államszolgálatba s még ez évben az occupatio alkalmából mozgósítva lett. 1889-ben a honvéd hadbíró vizsgát letette s azonnal főhadnagy-hadbírónak neveztetett ki. Tizenégy éves állami szolgálatának legutóbbi éveit szülővárosában töltötte el mint kir. alügyész, mely állásában a miniszterium által többször lett a kassai kerületbe tartozó bíróságok hivatalos vizsgálatával megbízva. Szakképzettségéről, Kassán — a hol annak megbíráására hivattak sokan vannak — általános az a vélemény, hogy ritkítja párját nagy darab földön. Az új királyi ügyész egyenes derék magyar ember, s így társadalmi tekintetben is sokat nyercünk vele.

× **Bevonulás.** Dr. Szeless Ödön es. és kir. tart. vartüzérhadnagy, lapunk belső dolgozótársa f. hó 20-án vonult be fegyvergyakorlatra a pest megyei Örkénybe, hol a monarchia legnagyobb ágyulótára van. A négy hétig tartó gyakorlatok jóformán a különféle mozsarakból s ágyukból való éles lövésekből állanak s egyuttal a sáncok építésének mesterségét is praktizálni fogják. Ohajtjuk, hogy a nem csekély veszéllyel járó fegyvergyakorlatokról derék munkatársunk ép oly jó conditióban térjen vissza, a minőben eltávozott körülből.

× **Eljegyzés.** Andrási László jeles fűnykésünk ma f. hó 21-én vált jegyet Benyó Erzsike kisasszonnyal, Ujházy Lajos megyei főjegyző örökbe fogadott kedves és szép leányával.

× **Katonai szemle.** A helybeli tüzér üteg osztályának ugyancsak meleg napja volt f. hó 16-án, szombaton délután. A kassai hadtestparancsnok *Uecküll* Gyllenband gróf altábornagy tartott szemlélt e napon a legénység felett. Losoncziól jött hadsegéde *Csányi J.* ezredes vezér törzskari főnök kíséretében, s a gyakorlótéren alaposan meggyőződött a legénység kitünő képzettségéről. Estefelé volt a bevonulás, s defilíroztak a főtér sarkán a hadtestparancsnok előtt. A magas vendég tiszteletére a tisztikar

s az ajk forró lehelétől, a csillogó gyémántszemektől, — már-már alig gondol a fogadásra.

A tánczoló párra mindenkinek van valami észrevétele; a férfiak a keceses női idomokat mutatják s még az öreg urak is koczkáztatnak egy-egy pikáns megjegyzést. Muki báró és társai irigykedve gusztlának és roppant türelmetlenek.

De e pillanatban halk sikoly jelzi a megtörtént esekot. A garde-de-dames, kit ép maga a papa képviselt, és még többen szörnyűlködve kiáltanak fel:

— Ez botrány!..

A szép Margit vergődve igyekezik magát kiszabadítani Jenő gróf karjaiból, míg ő e szavakat susogja neki:

— Az istenért! legyen türelmemmel... Azonnal jóvá teszem bűnömöt, — s azzal büszkén, délezegen ki-egyenesevde vezeti a remegő leánykát a szoba közepéig és harsány hangon mondja:

— Hölgyeim és uraim!.. Van szerencsém bemutatni jegyesemet: Erdős Margitot — és csak percz müve, hogy reszketeg ujjára húzza a csillogó, gyémántos jeggyűrűt.

Az általános meglepetés ah és oh felkiáltásokban nyilvánul.

Sokan lelkesedve kiáltanak fel:

— Eljen!.. Brávó!..

A méltóságos mamát pedig ájultan viszik a mellékterembe. Ilma grófnő azonnal távozik e botrányos helyről...

• A jegyes párnak számosan gratulálnak s azután foly a táncz tánczra, mintha semmi sem történt volna.. Majd a pezsgős palaczkok kezdenek durrogni s isznak mindnyájan az új jegyesek tartós boldogságára. — Muki báró pedig vakarja a fülét, bizonyosan a tizezer forint vesztéségen, s oda mondja Jenő grófnak:

— Ezt a tragi-komédiát még sem hittem volna!..

Ime így végződött a méltóságos báróné estélye.

bankettet fült este a „Három Rózsán”, s Uexküll gróf ez alkalommal is a legnagyobb elismeréssel emlékezett meg a legénység állapotáról, jó magatartásáról, miben természetesen az érdem oroszláncrészére a kiváló katonai tehetségekből álló tisztikarát, melynek vezetője Rosenauer alvezéres örömmel adta tudtára a tisztikarnak és legénységnek napi parancsban a hadtestparancsnok elismerését.

△ **Anyos László** jónévű magánzínész — recitátor — szombaton, e hó 23-án este a Rózsa nagytermében magán színi előadást rendez, melyre előre is felhívjuk közönségünk figyelmét. Műsora 5 pontból áll, (A légy, A gyáva, Kakasulón, Nagyvilági komédiák, Antonius beszéd), melyekkel a sokoldalú művész kitűnő élvezetet fog szerezni közönségünknek. Anyos László a legjobb bizonyítványokkal van ellátva egyesek és testületek részéről s így közönségünk teljes bizalommal tekinthet a szombati előadás elébe.

o. **A korcsolyaegylet pavillonja.** Ha oldalról pillantod meg, egy elsőrendű vasuti csinos őrháznak véled, — mily kellemes csalódot, ha homlokzétébe helyezed magad. Képzeted vissza visz a középkorba, egy regényes váraesszerű imponáló épületkével állsz szemközt. Az alsó földszinti rész nyomott ivü bejárataival, kerek kis ablakkaival komoly hatást tesz reád; a négy kerek ablakba ágyut varázsol képzeted, míg a nagyivü bejáratok titokzatos alagutakat juttatnak eszedbe. Az emelet kellemes hajlású ivezetes ablakkaival, tágasnak ígérkező balkonjával, félkerek társalgó termével egy-egy regényes történethez viszi képzeted. A pavillon különben csak most került fedel alá; serényen folyik a munka. Az épület igen kedvező benyomást költ fel a szemlélőben így félig kész állapotban is; mire elkészül, bizonyára még imponálóbb leend. Majd eljő a tél, a fagyos jegen nem egy-két szivecke fog majd — fölmelegedni. Könnyű lesz már ezután a jégspont kedvelőinek. — A ki a jól fűtött társalgóban didereg, a jegen keres majd hevitőt; míg a sima jegen fölhevült képzeted a fedél alá megy hűtözni. Hát nem fordított világ ez? Mégis úgy van!

× **Baleset a gyakorlótéren.** Ily ezimmel a „R. H.” legutóbbi számában következőket olvassuk: „A rimaszombati tűzértség egyik legénye, hétfőn, f. hó 11-én d. e. a gyakorlótéren oly szerencsétlenül bukott el lovával, hogy az ágyu keresztül ment rajta. — A hihetőleg belső sérüléseket szenvedett katonát az egyik ágyu ülőhelyén két katoná között helyezték el s lépésben vontatta az ágyut — szállították be a megyei kórházba.” Ebből a hírből annyi a való, hogy Danko György tűzérn keresztül ment az ágyú. Semmi belső sérülést nem szenvedett, csupán 3 napig feküdt a kaszárnyában: a beteg szobában, s most már — mint a legbiztosabb forrásból értesülünk — legesekélyebb baja sincs, rendes szolgálatot végez.

△ **Kiránduló társaságok.** Vasárnap, e hó 17-én városunkból három irányban is nagyobb társaságok rándultak ki a zöldre. Egy nagyobb intelligens fiatal emberekből álló társaság a szabadkai erdőn sütötte a zsvány-szenyét, egy másik a Likér felett meredeken emelkedő Szinyeczet mászta meg, a magas hegy esesán töltvén az éjjet is, hol a Birnstingel testvérek szívesen látott vendégei valának. Egy harmadik társaság a várgedei fűrdőt szerencsétlenül látogatásával. Ugy látszik, közönségünk körében a morte saison legkedveltebb multsága, a kirándulás e nyáron fokozottabb arányokat ölt, mert a közlebbi napokban ismét egy nagyobb hölgy tagokkal ékeskedő társaság fogja meglátogatni Likért, Murányt, Dobsinát stb. Tervben van egy kirándulás a Veporra s egy Aggtelekre is.

Vármegyei ujdonságok.

§. **Fényes esküvő** volt Ajnácskón f. hó 16-án. Gróf Vay Dezső vezette oltárhoz e napon Sarlay Helént, Sarlay Pál detéri és ajnácskői földbirtokos bájos és nagy műveltségű leányát. Az esküvőn előkelő násznép gyűlt össze az örömszülő vendégszerető házában. A vőlegény atyja gróf Vay Dénes, ki Hevesmegye főispánja volt több éven át, a 48/49-iki években pedig Kossuth mellett jelentékeny politikai szerepet játszott. Az esküvőt fényes ebéd követte, mely után az ifju pár Fiuméba s Velencezébe nászutra indult.

Czavar András volt felső-pokorági lelkész, meghalt f. hó 6-án 92 éves korában Ráhón s 8-án nagy részvét mellett eltemettetett. Mint lelkész 1830-tól működött Felső-Pokorágyon, míg 1872-ben az ottani tanítóval nyilvánosan történt verekedése miatt, helyéről itéletleg elmozdítottatott fél fizetés mellett. Az egyházi bíróságot, mint mondják, azon feltételezés vezette az ítélet hozatalánál, hogy a már akkor 72 éves agg ügysem fog sokáig osztozni a fizetésben hivatal utódjával. Hanem bizony e számítás nem vált be, mert a megboldogult halálára még éppen 20 esztendeig kellett várnia a jó Pokorágyának. Nyugtalan s megférhetlen természetével mellett sok szép jellemvonást emlegetnek a megboldogultról, melyek közül meglehetősen érzületéről tanuskodik az, hogy mikor egy Bach-korszakbeli exekutor butorait árverésre foglaltatta, ő nemes önértéssel énekelé: „Hazádnak rendületlenül . . . Nyugodjék békében!”

A Szinyecz. Vármegyeinknek annyi felső tája van, hogy a kirándulni szeretők kényök-kedvők szerint kiválogathatják közülök az izlésőknek megfelelőbbeket. E kiválóan szép kirándulási helyek közé tartozik a Likér felett emelkedő Szinyecz hegység 1400 lábnyi magas esűsa, mely egy ott járt turista elbeszélése szerint páratlan élvezetet nyújt a kirándulónak. Másfél óra alatt egy mesés szépségű árnyas bükkerdőben felfelé haladva kényelmesen elérhetni a tetőt, hol egy fenyőerdő által körített pagonyban minden szükséges kellekkel ellátott menedékház várja a hegyek kifáradt vándorát. Az üde hegyi pormentes levegő, a dús havasi flóra, a föld leg-egyszerűbb népeinek, a szénégetőknek szívesége, a páratlan ízű friss forrásvíz, a hatalmas fenyők által tökéletesen védett helyet teljesen alkalmassá teszik arra, hogy nemcsak a kirándulók minél gyakrabban fölkeressék, hanem arra is, hogy e helyen egy állandó nyaraló telep létesíthessék. A Rima-Murány-Salgó-Tarjányi vasműgyeület — melynek tulajdonát képezi, — lekötölezné a közel vidék intelligenciáját, ha néhány pavillont építené a gyönyörű pagonyban, melynek bő forrásvíze egy hideg fűrdő létesítésére is alkalmas. A tetőről szép kilátás is van; mintegy koszoruba fűzve emelkednek az alacsony Mátra magasabb csúcsai; a Vepor, a Tiszolez-murányi hegység,

a Kakashegy, az erdőkoszorus Mátra. Azoknak, kik egy napot szeretnének a hegyek között tölteni, figyelmébe ajánljuk e könnyen hozzáférhető s páratlan élvezetet nyújtó szép kirándulási helyet.

§. **A tiszolci augusztusi országos vásár** megtartásának napja tévesen lett általában az idej naptárakban közölve, illetve augusztus 10-ikére téve. Hivatalos helyről lettünk felkérve, hogy ezen tévedést kellőképp corrigáljuk, s az országos vásár iránt érdeklődő nagy közönséget értesítsük, hogy Tiszolezon az országos vásár nem augusztus 10-ikén, hanem **augusztus 9-én fog megtartatni.**

A gyógyfürdők vizsgálata. A belügyminiszterium dr. Téry Ödön közegészségi felügyelőt megbízta a törvényhatóságunk területén létező gyógyfürdőknek és ásványvíztelepeknek szemügyre vételével mindenütt a helyszínen szerzendő tapasztalatok gyűjtésével, — egyúttal az egészségügyi törvények és szabályrendeletek mikénti végrehajtásának, másrészt pedig a fürdőkben létező közegészségi intézmények jelen állapotának ellenőrzésével, — a szerzett tapasztalatok alapján azután jelentést fog tenni az egyes gyógyfürdőknek egymástól eltérő sajátlagos viszonyairól és javaslatot betérjeszteni arra nézve, hogy mik volnának azon tényezők, a melyeknek kellő módon való felhasználásával hazai fürdőink egészséges fejlődése előmozdítható volna. Dr. Téry Ödön legközelebb Csizbe fog érkezni, hol a fürdő fejlődése a kormány kiküldöttjét előreláthatólag megfogja lépni. Az újonnan épült házak a fürdői kényelmet is emelik, s lehetővé tették, hogy már mostanig több a fürdővendég, mint tavál az egész szezon alatt. A fürdő állapota előreláthatólag megfogja győzni a kormány kiküldöttjét arról, hogy a nagy közönség érdekében a fürdőigazgatóság részéről kifejezett kívánság, hogy Csiz nagyobb szabású állomás épületet nyerjen, nagyon is méltányos, de nemcsak ez, hanem jogos is; mert ha a fürdő az államvasutak forgalmát nagy gyogyerejénél fogva oda vonzott betegek s ezek látogatói által nagyban fokoztatik, viszont az államvasutaktól méltán elvárható, hogy a beteg közönségnek a kellő kényelmet váróteremmel bíró épület emelése által megszerezze. Hisz valósággal már az az indokolás, melylyel az államvasutak igazgatósága hallomásunk szerint a balneologiai társaság hozzáintézett kérelmére akként felel, hogy nincs kifogása a kért állomás épület felállítására iránt, ha a fürdő kellőképp hozzájárul. Az államvasutak ugy látszik akkor kívánja felépíttetni a kívánt épületet, ha a nagyközönség megúnya a magyarországi miserabilis viszonyokat, saját egészsége s a magyar államvasutak kárára Hallba vagy Szlavonnába, Lipikre utazik. Ha nem vezet a magyar államvasutakat a magyar fürdők önzetlen nemzeti érdekből való fokozódásának eszméje, vezesse legalább az üzleti szellem, melyet elég érhetetlenül nem tud kielégíteni a fürdőnek még az a nagy lelkesége sem, hogy a vasuti tiszteknek 50% kedvezményt kíván nyújtani, s tényleg nyújt is. Mi megvagyunk győződve, tekintetbe véve a magyar államvasutak életvalóságát, hogy ezen Csiz iránt tanusított közönbössége csak onnan származhatik, hogy a fürdő nagy forgalmát s jelentőségét kellőképp nem ösmeri. Erre hívjuk fel dr. Téry Ödön kormánykiküldött figyelmét s mi hisszük, hogy szavának meg lesz a kellő súlya.

Vegyes hírek.

Felvételi hirdetés. A tiszai ág. hitv. evang. egyházkerületi tanítóképző intézet I. tanfolyamába oly ép testű növendékek vétetnek fel, kik a 15-dik életévüket már betöltötték, s a gymnásium-, real- vagy polgári iskola 4 alsó osztályát legalább elégséges eredménnyel bevégezték és erről bizonyítványt képesek bemutatni, vagy kik ily előkészültséggel nem bírván, a magyar nyelv és történelemben, földrajz és számtanban legalább annyi jártassággal bírnak, a mennyit a gymn., real- vagy polgári iskola 4 alsó osztályában tanítanak, a miről a tanári kar felvételi vizsgálat alapján győződik meg. Az ág. hitv. evang. növendékek, kik a jótétemények (tandijelengedés, bennlakás, élelmezés) egyik vagy másikában vagy valamennyiben részesülni akarnak, folyamodványukat f. évi aug. 15-ig a tanítóképző igazgatóságához nyújtják be. A folyamodványhoz, a tanulmányi bizonyítványon kívül; szegénység-, újraoltási-, orvosi bizonyítvány és keresztlevél esatolandó. Minden ág. hitv. evang. növendék tandíjmentes; de a kerületbeli a beiratásnál 3 frt 30 krt és 70 krt convictusi felszerelésre, más kerületi és más vallású növendék 7 frt 30 krt és beiratási díjat (csak egyszer) 1 frtot és convictusi felszerelésre 70 krt fizet. Minden tanuló a felvételtől és a nyert jótéteményről aug. 20. körül értesítést kap. A jövő 1892—93-dik iskolai év szept. 1-én kezdődik. A felvételi és javító vizsgálatok és beiratások szept. 1—4 napjain tartatnak. A tanítás szept. 5-én veszi kezdetét. Eperjesen, 1892. júl. hó 12. Gamauf Görgy tanítóképző igazgató.

Az 1848—49-iki szabadságharcunk gyűjteményének a fővárosi vigadóban levő rendezősége, fölkérte az összes biztosító társaságokat, hogy vidéki ügynökeik által is mozgítsák elő a 48-as ereklyék gyűjtését. Ezt a praktikus dolgot az aradi muzeum találta föl. A fölkért biztosító-társaságok támogatása már azért is nagymérvű lesz, mert a gyűjtemény tulajdonosa kijelentette, szóval e irásban, hogy 25,000 frtot ad magyar hírlapírói nyugdíjalapra és 15,000 frtot az erdélyrészi és a többi magyar közmívelődési egyleteknek, a gyűjtemény vételárából, — ha azt a nemzeti muzeum számára megvásárolták, — annyi összegért a mennyibe (kimutatás szerint) került az a kiállítás főrendezőjének. A hírlapíró nyugdíjalapra szánt 25,000 frtból ama fővárosi és vidéki hírlapírók is részesülhetnek, a kik nem tagjai a már létező hírlapírók nyugdíjintézetének. A 48-as gyűjtemény által kiadott „Honvéd Emléknapra” előfizetésre felhívó leveleket küldött szét a rendezőség. A felhívás minden volt honvédnek el lett ugyan küldve, de az előfizetés vagy megrendelésre való fölszólítás csak a módosabbaknak szól, mert a rendezőség ezennel tudatja, hogy minden vagyontalan honvédnek ingy. en adja a díszes emléklapot, ha az illető az előjáró által aláírt levelében ezt kéri. Gróf Kreith Béla ur által az ország közsegeinek és egyesületeinek ajándékozott huszezer Kossuth képből még néhány ezer példány áll az ezután folyamodó közsegek s egyletek rendelkezésére. Ez életnagy arcképek bolti ára 1 frt 40 krt. példányonként. A fennmaradó képeket a fővárosi vigadóban levő 48-as kiállítás látogatóinak ajándékozta a rendezőség. Néhány nap mulva a kiállítás minden látogatója kap egy-egy Kossuth képet.

Tölgypalafaszállítás. A magy. kir. államvasutak miskolczi és budapestjobbparti üzletvezetősége pályázatot hirdet 3100 drb I. rendű, 2290 II. rendű ütközési, 63000 drb I. és 8000 darab II. rendű közbelső talpfára, melynek fele szeptember, másik fele folyó év október végéig szállítandó. Ajánlatok a miskolczi üzletvezetőséghez (I. osztály) folyó évi július hó 26-ika déli 12 óráig adandók be. — A m. kir. államvasutak budapesti déli, valamint budapesti balparti és szegedi üzletvezetőségei pályázatot hirdetnek 5600 drb I. rendű, 5200 drb II. rendű, illetve 58000 drb I. rendű, 3000 drb II. rendű tölgypalpa szállítására, melynek fele folyó évi szeptember, másik fele október végéig szállítandó. Pályázati határidő július 26-a déli 12 óra — A magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetősége 1000 drb II. rendű ütközési, 12500 II. rendű közbelső és 1000 drb II. rendű közbelső tölgypalpa szállítására pályázatot hirdet, melynek fele szeptember, másik fele október végéig szállítandó. Pályázati határidő 1892. évi július hó 25-e déli 12 óra, miről a miskolczi kereskedelmi és iparkamara az érdekelteket értesíti és kívánatra bővebb felvilágosítással is szolgál.

Értesítők.

o. **A losonczy m. k. áll. főgimnásium** értesítője 1891—92. évről. Közli Greits Miksa igazgató. Bevezetésül Malesevics Emil értekezett, meleg előszeretettel alapos szakavatottsággal a következő ezimű tételről: Losoncz faunája, vagyis az 1876. év őszétől az 1891. év végéig talált és meghatározott állatfajok rendszeres felsorolása és a fauna jellemzése. A tanári kar tagjai a következők: Jeszenák Ráfael, Beniczky Kálmán, Ambrus Mór, Szöke Adolf, Wintér József, Burián János, Malesevics Emil, Dr. Láyér Antal, György Lajos, Dr. Iványi Ede, Reimlinger Gyula, Dr. Geréb József, Besse Dávid. Ezen kívül több kisegítő, bejáró tanárok Majd közli a részletes tanítási tervet osztályonként, az érettségi írásbeli tételeket. A tanszerekről ad részletes kimutatást. Fölsorolja az ösztön- és jutalomdíjakat, közli az év történetét. Az ifjuságnak rendszeres dal- és zeneköre volt. Az érettségi vizsgálatra 16 tanuló jelentkezett. Írásbeli vizsgálatot tett 16, szóbeli vizsgálatra boesáttatott 16, érettségi nyilatkoztatott jeles fokozattal 2, jó fokozattal 7, egyszerűen 7. Tanuló volt összesen az év végén 286, róm. kath. 96, g. k. 1, ev. ref. 19, ág. ev. 57, izraelita 113. Magyar 269, német 7, tót 10. Jelesen végzett 7, jó 48, elégségesen 16, egy tárgyból kapott elégtelent 42, kettőből 13, többből 15. Augusztus hó 29., 30. és 31-én tartatnak a javító, pótló és felvételi vizsgálatok. A beiratás szept. hó 1., 2., 3-án történik. A tanítás szept. hó 5-én veszi kezdetét.

o. **A dobsinai községi elemi és polgári leányiskola** értesítője az 1891—92. tanévről. Az iskolaszék megbízásából szerkesztette Nemes Géza igazgató. Az elemi isk. tantestület. Kubiczek Károly, Schranecz Szilárd, Spangl Mihály, Ulreich János, Klein Samu, Nagy Albert, Wiesinger Károly, Nemes Géza, Poputh Győző, Mayer Manó, Lang Laura. Ezután közli a tananyagot osztályonként. Tanuló volt 438. Magyar 28, német 422, tót 7, r. kath. 32, ág. ev. 407, ev. ref. 8, izraelita 10. A polg. iskola testülete: Jaeger Vilma, Halasi Jenő, Melczér Ede, Lang Gundi, Lang Laura, Nagy Albert, Spangl Mihály, Kubiczek Károly, Nemes Géza, Ulreich János, Poputh Győző, Mayer Manó. Ezután a polgári iskola tantervét közli osztályonként. Növendék volt 84. magyar 32, német 59, tót 1, r. kath. 12, ág. ev. 70, ev. ref. 3, izraelita 7. Helybeli 59, idegen 33. A tanítás eredményét feltüntető statisztikai adatok hiányzanak. A tanév szeptember 1-én kezdődik. Tandij helybelieknek 2 frt, vidékieknek a III. IV-ik osztályba 10 frt. Tanítók, lelkészek gyermekei 6 frt 50 krt fizetnek. Az év végén ének, szavalat s zongorajátékból rendezett záró ünnepély tartatott.

Hivatalos közlemények.

Árlejtési hirdetmény.

4007. sz. — A kir. ügyészség hivatalos helyiségeinek fűtéseihez s a kir. központi fogház részére 1893. évre 372—400 köbméter első osztályú hasábos bük- vagy eser száraz tűzifa szükségletnek.

Ezen tűzifa szükségletnek biztosítása czéljából a kir. ügyészség irodájában f. é. **szeptember 13-án** d. e. 11 órakor nyilvános árlejtés tartatik s arra a vállalkozók azzal hivatnak meg, hogy az árlejtési feltételek előre is megtekinthetők. — Rimaszombat, 1892. évi július 12-én.

Szeredinszky Sándor, kir. alügyész.

Árlejtési hirdetmény.

4008. sz. — A rimaszombati kir. ügyészség hivatali helyiségeihez vezető folyosók világításához, s a kir. központi fogház részére az 1893. évre 1610—1630 klgrm amerikai tisztított kőolaj szükségletnek.

Ezen kőolaj szükséglet biztosítása czéljából f. é. **szeptember hó 13-ik** napján d. e. 10 órakor kir. ügyészség irodájában nyilvános árlejtés tartatik, s arra a vállalkozni akarók azzal hivatnak meg, hogy az árlejtési feltételek a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők. Rimaszombat, 1892. július 12-én.

Szeredinszky Sándor, kir. alügyész.

Felelős szerkesztő: **Lőrinczy György.**

Kiadó-tulajdonos: **Dr. Bernát István.**

Magán-hirdetések.

Hirdetmény.

2008. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint te-lekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **rimaszombati kir. ügyészség** végrehajtatónak **Kovács György** liezei lakos végrehajtást szenvedő elleni 39 frt 36 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék teületlen levő Licze községben fekvő, a liezei 147. sztkben foglalt kiskoru Kovács György nevében álló A 1—14 hrsz. a. foglalt $\frac{2}{3}$ urb. telekre 45. számú házra és urb. erdő s legelő illetőségre az árverést 600 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi **szeptember hó 27-ik** napján délelőtti 10

órákor Lieze községben a bíró házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékoztatók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 60 frtot készpénzben vagy az 1881: LX. törvény-cikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333-ik száma alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. törvény-cikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1892. évi április hó 4. napján.
A rimaszombati kir. törvszék, mint telekkönyvi hatóság.
Vozáry, kir. tszéki bíró.

Hirdetmény.

1701. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Dapsy Páliez Mária** végrehajtónak **Dúzsik István** lipócei lakos végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Lipóce községben fekvő a lipócei 56. sztkjben Dúzsik István nevében álló A. 1—14. hrsz. 1/111. urbéri birtokra 47. számú házra s urbéri erdő s legelőre az árverést 323 frtban ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1892. évi szeptember hó 27-ik napján** délelőtt 10 órákor Lipóce községbe a bíró házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékoztatók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 32 frt 30 krt készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1892. évi márcz. hó 24-én.
A rimaszombati kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.
Vozáry, kir. törvszéki bíró.

Kiadó lakás.

Rimaszombatban, a Kossuth-utca 17. sz. a. házban egy 3 szoba, konyha s mellékhelyiségekből álló kényelmes lakás azonnal kiadó. Értekezhetni a tulajdonos: **Reizinger Jánossal.**

Hirdetmény.

1704. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Özv. Hubay Sándorné** beretkei lakos végrehajtónak **Molnár István** beretkei lakos végrehajtást szenvedő elleni 270 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Beretke községben fekvő a beretkei 91. számú telekjegyzőkönyvben foglalt 12., 13., 30. hrsz. 10. sz. házról és urb. erdő s legelőből Molnár István $\frac{5}{12}$ rész jutalékára 274 frt, Beretkei 13. számú telekjegyzőkönyvben foglalt A 3—15. hrsz. Molnár Istvánra $\frac{1}{3}$ részre az árverést 368 frtban ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1892. évi szeptember hó 30-ik napján** délelőtti 10 órákor Beretke községben a bíró házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékoztatók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis a beretkei 91-ik számú telekjegyzőkönyvi ingatlanra 27 frt 40 kr. a beretkei 13. számú telekjegyzőkönyvi ingatlanra 36 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881: évi LX-ik törvény cikk 42-dik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-dik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. törvény-cikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1892. évi április hó 24-én.
A rimaszombati kir. törvszék, mint telekkönyvi hatóság.
Vozáry, kir. tszéki bíró.

Hirdetmény.

696. sz.

A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **magy. kir. kincstár** végrehajtónak **Bögözi Ferencz** végrehajtást szenvedő elleni 40 frt 32 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Uraj községben fekvő, az uraji 91. sz. tkjben foglalt Bögözi Ferencz nevében álló A 1—11. alatti birtokra és házra az árverést 329 frtban ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1892. évi **szeptember 26-ik napján** délelőtt 10 órákor Uraj községében a község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékoztatók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 % -át vagyis 32 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX-t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírokban kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombatban, 1892. évi febr. hó 10-én.
A rimaszombati kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.
Vozáry, kir. törvszéki bíró.

Tanuló.

Egy jó házból való 13—14 éves fiu, — ki 2—3 gymnásiumi vagy polgári iskolai osztályt végzett: vas-, fűszer- és rőföskereskedésben **Rimaszécsen** — tanulóul azonnal felvétetik.

Négyessy Árpád.

Árlejtési hirdetmény.

A debreczeni m. kir. állami méntelep eperjesi, debreczeni, turia-remetei és rimaszombati osztályainál elhelyezett legénység és ménlovak részére 1892. november 1-től 1893. október hó végéig szükségrendő takarmány és egyéb cikkek biztosítása tárgyában f. é. **augusztus hó 31-én** d. e. 10 órákor, írásbeli zárt ajánlatok tárgyalása fog ezen méntelep számvevő irodájában megtartatni.

A szállítási feltételek a nevezett irodában, valamint az illető teleposztályoknál megtekinthetők.

Az ajánlat szerkesztését, illetve a hatóságilag kifüggesztett árlejtési hirdetményekben foglalt mintára különösen figyelmeztetik.

Debreczen, 1892. július hóban.

A debreczeni m. kir. állami méntelep parancsnoksága.

Hirdetmény.

2525. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **m. kir. kincstár** végrehajtónak Csank Tamás Antal jogutódja **Albert István Gázi** végrehajtást szenvedő elleni 358 frt 40 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Gesztete községben fekvő, a gesztetei 141. sz. tkjben foglalt Csank Tamás Antal nevében álló A 1—4 sorsz. alatt foglalt ingatlanokra és 67. számú házra az árverést 542 frtban ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi **szeptember hó 9-ik napján** délelőtti 10 órákor Gesztete köz-

ségben a bíró házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékoztatók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 54 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX-ik törvény-cikk 42-dik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1892. április hó 28. napján.
A rimaszombati kir. törvszék, mint telekkönyvi hatóság.
Vozáry, kir. tszéki bíró.

Bécs, 1873. Érdem-érem.	Budapest, 1885. Nagy díszoklevél	Zágráb, 1891. Díszoklevél	Eszék, 1889. Díszoklevél	N.-Palánkán 1887. Arany-érem.	London, 1875. Díszoklevél
----------------------------	-------------------------------------	------------------------------	-----------------------------	----------------------------------	------------------------------

C S I K J Ó Z S E F 20-38
es. és kir. kizárólag. szabadalm.

első szerémi portland-czement és vízhatlan mészgyár
BECCSINBAN.

Központi iroda és raktár: BUDAPESTEN, V. ker. Rudolf-rakpart 8. szám.
Ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előjárások, valamint a n. é. építő-közönség figyelmébe saját gyártmányu

Portland-czement és vízhatlan mészét

melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállítanak. — Árjegyzékek s magyarázat kívánatra készséggel megküldetnek.

Páris, 1867. Bronz érem.	Keekemét, 1872. Ezüst érem.	Ujvidék 1875. Arany érem.	Szeged, 1878. Érdem-érem	Trieszt, 1883. Arany érem.
-----------------------------	--------------------------------	------------------------------	-----------------------------	-------------------------------

Hirdetmény.

435. M. sz.
892.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszterium 1892. évi július hó 2-án kelt 32335. számú rendeletével a Tiszolcz—poprádi mth. közuton a folyó évben szükségessé vált több rendbeli mütárgyak újbóli, részint kijavítási munkálatainak helyreállítását 1039 frt 47 kr. költség összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása czéljából az **1892. évi július hó 27-ik napjának délelőtti 10 órájára** a gömörmezei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előirt 10%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtti 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezettek figyelembe nem fognak vetetni.

A szóban levő munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magyar kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt naponként megtekinthetők.

Az ajánlatokban az árleengedés vagy árfelemelési százalékok számokkal és betűkkel világosan kiirandók.

Kir. államépítészeti hivatal

Rimaszombat, 1892 július hó 11-én.

Juraskó Jakab, kir. főmérnök.